

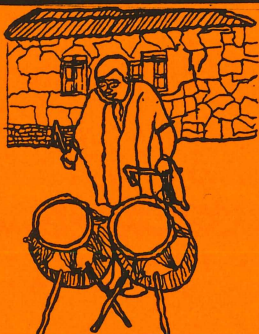
AGBLE!

“Agble” betyder fält på ewe-språket. “AGBLE!” = Till fälten, arbetet!, Kom igen!

Nr 60 April 1999

No 60 Avril 1999

Jubileumsår 1999 Anniversaires

Kuma-Dunyo
1959 * 40 ans

Foyer Rural
CRASE

1969 * 30 ans

Molkom - FR/CRASE
Coopérative Stormen
1979 * 20 ans

Molkoms skolköoperativ, Stormen
Molkoms folkhögskola, Box 66
S-660 60 Molkom

Svenska Togoföreningen, A.S.T.
Molkoms folkhögskola, Box 66
S-660 60 Molkom

Ass. Jeunesse Devenir, A.J.D. - Togo
B.P. 2363
Lome

AGBLE!

AGBLE! är en informationsbulletin för i första hand Svenska Togoföreningens medlemmar och övriga stödjare av byfolkshögskolan Foyer Rural/CRASE i Togo, Västafrika. AGBLE! startade och utvecklades av deltagarna i u-landskursen "Folkbildning och livsvillkor i u-land" vid Molkoms folkhögskola 1980-1996. Kurserna gjordes i nära samarbete med Svenska Togoföreningen, som ekonomiskt stöder Foyer Rural/CRASE sedan dess start 1969.

U-landskursen vid Molkoms folkhögskola har nu upphört men i skolans måldokument står inskrivet, att man i samarbete med Svenska Togoföreningen skall stödja "systerskolan" Foyer Rural/CRASE i Togo, samt varje läsår inbjuder två elever därifrån till Molkom.

Ett par personer, som är kvar vid Molkoms folkhögskola, försöker efter bästa förmåga fortsätta att genom AGBLE! informera om utvecklingen vid Foyer Rural/CRASE och om kontakterna mellan oss, Svenska Togoföreningen och Foyer Rural/CRASE.

Medlem i Svenska Togoföreningen

blir var och en, som bidragit med sammanlagt minst 500 kr. Medlem kan vara enskild person, grupp, förening, skola etc.

Som medlem har man bl a rösträtt på årsmötet. Röstvärdet för varje medlem står i sådan relation till insatsen, att var hundra krona räknas som en röst. Dock får ingen rösta med mer än en femtedel av de närvarande rösterna. Minst tre personer måste delta i omröstning. Hittills har ingen omröstning behövts på årsmötena, utan besluten har tagits i enighet efter diskussioner.

Information till medlemmarna

skedde under många år genom rundbrev. I samband med Togo-kurserna i Molkom växte rundbreven med gåvoredovisningar ut till informationsbulletinen AGBLE!.

AGBLE! sänds till alla bidragsgivare så länge de fortsätter att "inom rimlig tid" sända in bidrag. Det finns alltså ingen fast, årlig medlemsavgift. Bidragsgivare och medlemmar får på så sätt samma information så länge de fortsätter sända in bidrag.

Till våra läsare.

Våra två kamrater från CRASE i Kuma-Dunyo, ASSAGBE Ama Edem och AVEKO Komlan, kom till Molkom den 2 mars. De presenterar sig i detta nummer av AGBLE!.

Inför det nya numret av AGBLE! konstaterade vi, att 1999 är ett jubileumsår på flera sätt, därav utformningen av framsidan - och så småningom årets T-tröjor.

Föregående nummer av AGBLE! hade en del vita ytor "att komplettera" (p g a tids- och energibrist). De kompletteras i detta nummer för de svenska läsarna. Därmed vill jag också tacka fjolårets gäster från CRASE - Gomenu Yawo och Dotse Adjo - för ett gott samarbete i Kuma under juni månad 1998, särskilt i samband med bybesöken. Stort tack också för den trevliga festen hos Adjo i Adame!

P g a utrymmesbrist har vi tvingats låta gåvoredovisningen stå över till nästa nummer. Vi kan dock här nämna, att de totala bidragen under perioden 30/9 1998 - 30/3 1999 var 9 121 kr. Under denna period har 18 683 kr överförts till lönekontot i Kpalime avseende bidrag till lärarlöner för första halvåret 1999. En utförligare redovisning kommer i nästa nummer av AGBLE!.

I samband med överföringen av pengar för flygbiljetter och förberedelser för våra gäster (pengar som förskottas av föreningen och som vi sedan får tillbaka av våra sponsorer) inträffade en obehaglig malör. Eftersom tiden var knapp, beställdes expressöverföring den 8/1 1999. Pengarna borde då vara framme i UTB den 11/1 (månd.). I slutet av januari och början av februari kom alarmerande fax från Lome, att pengarna inte kommit. Jag började "terrorisera" vår bank som bara kunde konstatera att pengarna lämnat Sverige. Den 19/2 var situationen kritisk. Jag tvingades göra en ny expressöverföring, denna gång i USD via New York (den förra hade som vanligt beställts i FFR via Paris). Den senare överföringen var framme 22/2 (månd.). Blu meddelade per fax, att den första överföringen, beställd 8/1, kom fram 24/2! Vi har därför nu ca 25000 SEK för mycket i UTB. De behövs efterhand för CRASE, men det hade känts tryggare att ha dem i vår svenska bank, inte minst med tanke på det ekonomisk-politiska läget i Togo.

A nos lecteurs.

Nos deux camarades du CRASE de Kuma-Dunyo, ASSAGBE Ama Edem et AVEKO Komlan, étaient venus à Molkom le 2 mars. Ils se présentent dans ce numéro d'AGBLE!.

Nous avons constaté que l'année 1999 est une année de plusieurs anniversaires. Voilà la forme de la couverture - et puis les tricots.

Le numéro précédent de l'AGBLE! avait quelques surfaces blanches (à cause de manque du temps et de l'énergie). Elles sont complétées dans ce numéro pour les lecteurs suédois. Avec cela je veux aussi remercier les invités de l'année dernière - Gomenu Yawo et Dotse Adjo - une bonne collaboration pendant le mois de juin 1998, surtout pendant les visites dans les différents villages. Grand merci aussi pour la fête très agréable chez Adjo à Adame!

Nous étions obligés de reporter la liste de donateurs cette fois. Mais nous pouvons rapporter que les dons total le 30/9 1998 - 30/3 1998 était 9 121 SEK.. Pendant la même période nous avons viré 18 683 SEK au compte à Kpalime comme contribution aux salaires des encadrement.

Par rapport du virement d'argent pour le frais de voyage et les préparations de nos invités (argent avancé par l'AST et plus tard remboursé par nos sponsors) nous avons eu des problèmes. Etant pressés nous avons commandé un virement par exprès le 8/1 1999. En ce cas l'argent devrait être à l'UTB le 11/1 (lundi). A la fin de janvier l'argent n'étaient pas encore venus. J'avais commencé par "terroriser" notre banque qui ne pouvait que constater, que l'argent avait sorti de la Suède. Le 19/2 nous étions obligés de faire encore un virement par exprès, cette fois en USD via New York (normalement nous le faisons en FRF via Paris). Ce dernier virement était venu sur le compte à l'UTB le 22/2 (lundi). Par fax M Blu nous a informé que le premier virement, commandé le 8/1, était venu seulement le 24/2 !! A cause de tout cela nous avons pour le moment env. 25000 SEK trop sur le compte à l'UTB. Nous aurons besoin de cet argent peu à peu pour le CRASE. Mais, compte tenu de la situation économique et politique au Togo, il serait plus sûr que l'argent resteraient à notre banque suédoise.

Togo - ett land i djup kris

Le Togo - un pays en crise profonde

Pour les lecteurs suédois: Traduction et réflexions sur les problèmes économiques et politiques du Togo, montrés dans le numéro 59 de l'AGBLE! en français.

DN 17/8-98

Ghana beskjuiter Togos huvudstad

LOME. Häftig skottlossning skakade Togos huvudstad Lomé i flera timmar på söndagsmorgonen. Regeringen uppmanade alla att stanna inomhus och sade att okända gärningsmän beskött staden från grannlandet Ghana.

Sirener tjöt och ett militärflygplan cirklade lågt över hustaken. Enligt radion hade togolesiska soldater skickats till gränsområdet väster om huvudstaden varifrån beskjutningen kom. Det fanns ingen förklaring till att skottlossningen utbrutit eller några uppgifter om döda eller sårade.

Anfallet började i gryningen när många var på väg till kyrkan för söndagens gudstjänst. Ghana och Togo har traditionellt inte haft några våldsamma konflikter.

AP

Detta är vad vi funnit om Togo i svensk dagspress.

Det har säkert bara halkat in från den globala informationsindustrin p g a signalordet "skottlossning". Vi har inte kunnat finna någon fortsättning på denna nyhet i svensk press. Man antyder ju här en konflikt mellan två länder, Ghana och Togo. Det har visat sig genom våra olika oberoende källor (direkta personkontakter per telefon, fax och brev, oberoende press i Togo, Le nouvel Afrique-Asie etc.) att det hela var en av regimen iscensatt provokation. Eftersom oppositionen inte kunde eller ville sätta sig till motvärn, blev det inte mera än oväsen. Inga dödade eller skadade i Lomé. Däremot hade ett par personer på andra sidan gränsen i Ghana dömts. Om inte kulorna kommit från Lomé-sidan, måste de väl ha begått självmord?! (Vi överlåter gärna ärendet till DN, avd. undersökande journalistik).

Ett informationsproblem.

Ovanstående pressklipp visar den glo-

baliserade informationsindustrins sätt att fungera. Efter föregående filtreringar på högre nivåer sitter någon på DN (eller någon motsvarande inhemsk tidning) och letar efter nyheter om strider, massakrer eller, ännu hellre, blodiga statskupper. Och i Togo small det den här gången. In med en notis. Det är helt riskfritt ur mediasynpunkt. Togo är ett litet land utan tillräckligt intresse för den globala marknadsökonomi. Så "who cares?", för att uttrycka det på ny-svengelska. Vem bryr sig? Men notisen blir intressantare med knalleffekter.

Vad hade egentligen hänt?

Den aktuella händelsen (16/8 -98) är en direkt följd av det skandalösa presidentval som arrangerades den 21/6 -98 med finansiellt stöd av Frankrike och EU. Den historien framgår av de artiklar ur *Le Nouvel Afrique Asie*, som vi presenterade i föregående nr (59) av *AGBLE!* för våra franskspråkiga läsare. Den bild som där ges återfinns även i den oberoende togolesiska pressen, hos oss representerad av *Nouvel Echo*, men där mycket mera detaljerad och skarp. Dessutom: Jag var där tillsammans med våra två gäster, som varit hos oss i Molkom, och alla övriga togolesiska vänner. Jag kunde alltså iakttaspektaklet på lokal nivå. Tyvärr kan jag inte visa någon bild från själva inregistreringen och valförrättningen.

Varje dag ett par veckor innan valet kunde man i varje by se ett bord uppställt vid byrådet eller någon annan central plats i byn. Kring bordet satt representanter för den lokala valkommittén med röstlängderna. Då och då kom någon person dit för att få sitt röstkort. Jag passerade dagligen förbi bordet med valkommittén i Dunyo och vid ett tillfälle kom jag och de två, något äldre, männen som satt vid bordet överens om att jag skulle ta några foton för att visa i Sverige, ett val går till på bynivå i Togo. (De två representerar var sitt parti - CAR resp. UTB - som står i opposition, tillsammans med det största oppositionspartiet, UFC, mot presidentens parti, RPT). Jag hann dock inte få upp min kamera, innan en ung pojkspoling kom springande och förklarade för oss äldre herrar, att något sådant absolut inte kunde få försiggå. De två äldre männen opponerade sig mot grabbens fasoner, men jag stoppade genast ner min kamera, för att inte förorsaka problem i byn.

Grabben i fråga var RPT:s represent-

ant i valkommittén. Jag tycker, att episoden visar, hur en hel generation, som vuxit upp under diktaturperioden sedan 1967, inte kan föreställa sig begrepp som öppenhet och demokrati. De äldre, däremot, som har i minnet den genuina tradition av respekt, öppenhet och delaktighet, som alltid funnits på bynivå, har ingenting emot min nyfikenhet. Även på valdagen avvisades jag av de unga RPTisterna, när jag av nyfikenhet närmade mig valförrättningen i grundskolan i Dunyo.

Det stora bedrägeriet.

Redan på valdagskvällen fick vi veta resultatet för Dunyos del. Det visade sig att Gilchrist Olympio (UFC) hade segrat överlägset före Agboyibo (CAR). Först på tredje plats kom Eyadema (RPT). På måndagen bekräftade "djungeltelegrafen" denna tendens i hela Kuma-området. Endast i kabyébyarna (Dovota, Blifu och Agotime) hade Eyadema lyckats uppnå andra eller första plats.

Från och med 22/6 följde en total tystnad i alla officiella media. Den var jag tvungen att resa till Lomé för att förbereda återresan till Sverige och diskutera våra ekonomiska relationer med M Blu och Comptablen för Crase. I Lomé följde jag, från Auberge la Providence, alla officiella media och den oberoende pressen ("presse privée"), som säljs på gatorna, handelsutvecklingen angående valet. Total tystnad. Tills en dag ...

Det meddelades i alla media, att ordföranden i valkommissionen, en kvinnlig RPTist, gråtande avgått tillsammans med majoriteten i valkommissionen (RPT). Samma dag proklamerade inrikesministern ett valresultat, som mycket nära ansluter till det valresultat som *Le nouvel Afrique Asie* antyder att diktatorn i Lomé och hans vänner i Paris redan kommit överens om, och som redan inmatats i de franska datorer, som ska följa (och styra) rösträkningen: En seger redan i första valomgången för Eyadema med 52,13 % av rösterna!!!!

Enligt de beräkningar, som gjorts av oberoende observatörer och oppositionen, har Gilchrist Olympio (UFC) vunnit med väl över 60 % av rösterna, medan Eyadema fick omkring 30 % (de flesta rösterna från norra Togo).

Man kan ställa sig frågan hur det är möjligt, att så fräckt förfalska ett valresultat. Vi i Dunyo, Adame och övriga byar i området fick ju veta det lokala resultatet så

snart de lokala rösterna var räknade. Om en internationell valövervakare befunnit sig här, skulle hon ha rapporterat att valet försiggått på ett exemplariskt sätt.

Valet är organiserat av EU (dvs av Frankrike, eftersom Togo är deras koloniala lekplats). Finansieringen kommer därifrån liksom den tekniska utrustningen, inbegripet hela IT-köret med de förprogrammerade franska datorerna. Härigenom är hela proceduren totalcentraliserad och skyddad från öppen insyn. Valorganisatorerna kan ensamma avläsa, om det barkar åt helsike (med deras ögon sett) och genast avbryta hela jippet och proklamera det avsedda resultatet. Det var precis vad som skedde i Togo (och f.ö. tidigare i Nigeria, när Abiola var på väg att vinna).

För de verkliga demokraterna är det ett mödosamt och tidskrävande arbete att med personliga insatser samla in de verkliga valresultaten från alla byar i landet. Men när det är gjort, är redan det förprogrammerade, officiella valresultatet redan proklamerat.

Men de internationella valövervakarna då? Det finns olika sorter av dem. Dels en "officiell" internationell kommission med bl a representanter från EU, Tyskland, USA, Frankrike (förstås) och några övriga FN-länder, dels en av den sittande regimen sponsrad "fransk hejklack". Om några av dessa medlemmar behagar lämna sina luftkonditionerade lyxhotell i Lome och bege sig ut i den stekheta verkligheten, vad kommer de då att finna? Jo, precis samma sak som vi, som känner Togo sedan över 20 år tillbaka: Byarnas invånare går till den lokala valkommittén och blir registrerade. På valdagen röstar de i god ordning. Rösterna räknas av den lokala valkommittén, öppet och korrekt (precis som hemma hos oss). De internationella kontrollanterna kommer att intyga, att valet gått rätt tillväga. Men det är ju sedan (och dessförinnan!) som bedrägeriet sker!

Reporters sans frontiers.

En liten notis i en av de oberoende tidningarna, som säljs på gatorna i Lome, fängade mitt intresse en av de sista dagarna innan återresan till Sverige. Det var organisationen RSF (Reportrar utan gränser) som hade en liten artikel om tillgängligheten till de statskontrollerade medierna för de olika presidentkandidaterna under valkampanjen. De angav även en adress, där de skulle finnas. Afi och jag skyndade oss till Palm Beach Hotel, där de skulle finnas. Tyvärr hade de lämnat Lome dagen innan. Jag hade dock fått tag i en hemsida-adress och tillbaka i Molkom sökte jag genast upp RSF. Resultatet blev en 36 sid. lång rapport över deras uppdrag från EU, att rapportera hur de uppställda reglerna för tillgång till de statliga medierna för de olika kandidaterna efterlevdes. (De uppställda reglerna följdes aldrig; ändå fick den som inte syntes i medierna flest röster). Det här är tydligen färskvare bland de frälsta, ty bara ett par dagar senare var informationen borta från RFS:s hemsida.

Rapporten är i sin torra, rapporterande och statistikpäckade utformning en förfärande läsning om totalitär makt och om hur "journalister" kan prostituera sig.

Rapporten "Monitoring des medias. Togo" är skriven på franska. Vi har sparat ett ex, som kan kopieras. Om någon av våra läsare skulle vara speciellt intresserad av hur medierna kan utnyttjas för vilseleda en nation, kan vi skicka ett ex från Molkom.

Att ändå den kandidat, som var totalt bojkottad av de offentliga medierna, ändå samlade de överlägset flesta rösterna, är intressant att se. Det skulle nog inte kunna ske i ett "utvecklat" land som vårt, där beroendet av medierna är så oerhört starkt.

Samma sak i år, 1999.

Nio månader utspelas samma vämjeliga ritual i samband med de allmänna valen i mars 1999. Först den svenska journalistiska behandlingen:

Togo

Oroligt val. I Togo har soldater placerats ut kring vallokalerna runt om i landet för att förhindra bråk under söndagens parlamentsval, som bojkottas av oppositionen. I ett uttalande sade biträdande säkerhetsminister Sising Wala att polis och soldater skulle ingripa mot alla försök att stoppa människor från att rösta.

TT-Reuters, Lomé

DN
23/3
-79

Bråk i Togo om valdeltagandet

DN
23/3
-79

TOGO. Medan de första resultatet från söndagens parlamentsval i Togo började klarna på måndagen drabbade regeringen och oppositionen samman i gräl om hur många som egentligen gick till valurnorna.

Efter det att tidigare ha manat till bojkott av valet sade oppositionen sig tvivla på regeringens uppgift att 65,8 procent av väljarna deltog. Partiet UFC (Förändringskrafternas union), som självt betraktar sig som segrare i presidentvalet i somras, sade att valdeltagandet "inte kunde vara högre än tio procent".

Partiet återopade siffror som det fått in från olika landsändar.

Enligt den officiella valkommissionen CEN hade Togos styrande parti RPT (Togolesiska folkets samling) på måndagen säkrat alla de 15 mandaten där rösterna ännu räknats. RPT har suttit vid makten sedan 1967.

TT-AFP

Till ovanstående notiser kan bara tilläggas, att årets allmänna val blev ett nytt skandalval. Regimen dikterade villkoren för valen. Oppositionen bojkottade. Parlamentet består nu av bara RPT eller köpta ledamöter. T.o.m. Frankrike lär skämmas. De ekonomiska sanktionerna mot landet fortsätter. Folket lider.

Från bybesöket i Adjos hemby Adame: Stående fr v: M Duyiboe Yao (Firmin), Mlle Dotse Adjo, M Gomeny Yawo, le Directeur M Azidome Mawuto, M Adansah Bernard, M Djamani Koffi, M Djamani Kudzo.

Sittande fr v: M Tengué, M Vuti Kumatsé (chef du village), M Afeto Kofi, M Akpawu Koukou

Au Foyer/CRASE de Dunyo

(Forts. fr. föregående nr 59 under rubriken "Foyer rural /CRASE i juni 1998")

Möten

1. Den 10/6 på CRASE med rektor, comptable, lärarna och de två stipendierna. AGBLE! nr 58 hade anlänt till CRASE med bl a protokollet från Sv Togoföreningens styrelsemöte i april. För första gången hade AGBLE! kommit till CRASE samtidigt som till våra läsare i Sverige. Jag kände mig nöjd med detta - ända tills rektor tog till orda. Han hade läst AGBLE! Och det är ju det vi vill. Men vissa läsare har en förmåga att läsa vår förenings information som en läser bibeln. I det här fallet hade rektor hakat upp sig på vårt beslut att inte betala löner för den tid CRASE var stängt p g a generalstrejken nov 92 - aug 93 - samt efterföljande tid fram till den svenska gruppens ankomst i jan 94, då CRASE fick starta om från noll. Min förklaring, att beslutet var fattat i demokratisk ordning, bemöttes med arrogans och diffusa antydningar om rykten om dålig behandling av någon stipendiat i Sverige. (De stipendier jag träffat har förnekat påståendet, men jag har ju inte träffat alla). Min slutsats är, att detta möte var bortkastad tid och otrevligt för mig som representant för Sv Togoföreningen.

2. Desto mera uppmuntrande var mötet den 18/6 på expeditionen med lärarna på centret samt M Agbekponu. Det är roligt att se, att relationen mellan ledningen för centret och M Agbekponu består. Han deltar i möten och ger goda råd. Det var mycket uppmuntrande att se. M Agbekponu är ju den enda kvarvarande länken mellan den skandinaviska folkhögskole-traditionen och Foyer Rural/CRASE.

Bybesök

Gomenu Yawo, Dotse Adjo och jag besökte alla byar i området, som har elever på CRASE (utom en, som vi hittills inte haft kännedom om: Ewe-Kopé, som ligger ca 1 km från Ago-timé-Kopé).

Vid besöket i Dunyo deltog även rektor Azidome och comptable Gnemegna. I Adame och Tokpli deltog även rektor Azidome. Till övriga byar gick vi tre ovan nämnda.

Vid varje bybesök framförde vi hälsningar från Sv Togoföreningen samt överlämnade en T-tröja som symbolisk gåva. T-tröjorna är mycket uppskattade och man skulle gärna vilja ha flera i varje by. I Bala påpekade man, att byrådet består av 27 personer!

Det ställs även frågor beträffande CRASE och resp. bys relationer med centret. Särskilt i Apéyéme, som inte har någon av sina ungdomar som elev på CRASE, ställs alltid frågor som antyder att man vill betrakta centret mera som en industriskola. Detta går

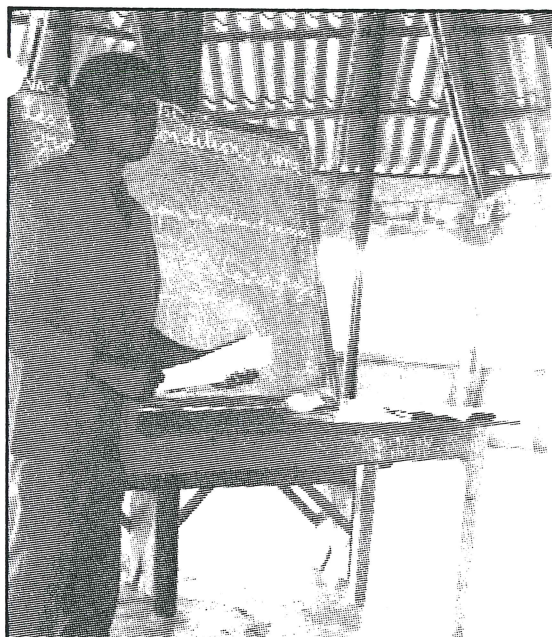
dock emot både ministeriets och vårt syfte med centret, nämligen att motverka flykten från landsbygden genom att erbjuda praktisk utbildning i jordbruk och hantverk användbart i byarna. Vår insats för att möjliggöra svetsning i smedjan kan kanske ses som en kompromiss i det här sammanhanget.

En fråga, som ställs i varje by, gäller de fortsatta direkta personkontakterna mellan byarna i Kuma och oss i Molkom och Sv Togoföreningen. Man saknar mycket utbytet mellan åren 1986 och 1996 med två elever från CRASE ingående i de svenska kurserna i Molkom under höstarna för att sedan vara på CRASE i tre månader av vårterminen. Jag svarar, att även om kurserna i Molkom är ett avslutat kapitel, finns Sv Togoföreningen kvar. Den nuvarande situationen med två elever från CRASE inbjudna på tre månader under vårterminen får ses som ett försök att finna formerna för ett varaktigt, stabilt och personligt utbyte på folkbildningsgrund. Det är allt jag kan säga. Jag ser att deras oro finns kvar.

Ovan fr h: Mme Tontongou Adidja (sömnadslär.), M Nassou Laurent (smed), Mme Doh Afi (vävlär.), M Kotor Kokou (snickarlär.), M Azidome Mawuto (rektor), M Gnemegna Anani (kamrer) och M Agbekponu K. Yao (vis man och rådgivare).

Nedan: Föreståndaren för dispensären i Konda föreläser för eleverna på CRASE om havandeskap, abort och sjukdomar i samband med havandeskap. Han besöker centret då och då för att informera om hygien, sjukdomar, näringslära, friskvård m.m., m.m. Hans föreläsningar uppskattas synbarligen av ungdomarna och vi hoppas att denna verksamhet kan fortsätta.

Réunion annuelle de l'Association Suédoise pour le Togo, A.S.T., 1998-11-28 à Molkom. Procès-verbal.

1. La réunion fut ouvert.
2. L'ordre du jour fut approuvé par la réunion.
3. Lifmark fut élu président de la réunion.
Maria Wichers fut élue secrétaire de la réunion.
Anna-Karin Ångman et Pierre Bergholm furent chargés d'approuver le procès-verbal.
4. Le rapport annuel fut présenté par Håkan Franklin.
5. Mats Matsson présenta le rapport économique. On a discuté les problèmes de recettes et le nombre des membres de la Coopérative d'école, Stormen, à Molkom. Il y a 6 membres de la Coopérative cette année.
6. Rainer Hielle présenta le rapport des commissaires aux comptes. Ils ont approuvé la gestion économique de l'association.
7. La réunion accorde décharge au bureau.
8. Election du nouveau bureau:
Håkan Franklin fut élu président d'une période de deux ans.
Le vice président (Rainer Hielle) était élu l'année passé pour deux ans.
Les suivants furent élus pour un an:
Catarina Svensson, secrétaire,
Mats Matsson, trésorier,
Ann-Marie Svensson, conseillère,
Micael Persson, conseiller.
Les suivants furent élus suppléants pour un an:
David Lifmark,
Maria Nyman,
Åsa Fredriksson,
1 représentant de Molkoms folkhögskola,
1 représentant de Mora folkhögskola.
9. Pernilla Selin fut élue nouvelle secrétaire (Maria Wichers étant obligée de partir).
10. Björn Eriksson et Ingemar Mossberg furent élus commissaires de gestion.
Rune Selén fut élu suppléant aux commissaires de gestion.
11. D'autres questions.
Discussion concernant le problème d'augmentation de la contribution aux salaires des encadreurs et comment l'association doit traiter des revendications des salaires rétroactifs aux encadreurs du CRASE. On décida d'augmenter la contribution aux salaires des encadreurs avec 25%, et que le bureau formulera une déclaration de princip.
12. La réunion fut terminée.

Pernilla Selin
(Secrétaire)

Pierre Bergholm
Anna-Karin Ångman
(Vérificateurs du procès-verbal)

Participants à la réunion:

Pierre Bergholm
Elisabeth Degerfeldt
Håkan Franklin
Åsa Fredriksson
Rainer Hielle
Wictoria Jung
David Lifmark
Mats Matsson
Maria Nyman
Gudrun Schultze
Pernilla Selin
Catarina Svensson
Maria Wichers
Anna-Karin Ångman
Hanna Östman

Notes du rédacteur:

Assistants étaient également:

Anton, le petit fils de Gudrun Schulze

Minja, la petite fille de Hanna Östman

Averti mais - malheureusement par force majeure (?) - pas présent:

Fredrik Granér, le doyen

Avis de force majeure par lettre ou mandat
lettre de contribution:

Inger Raaby

Ulf et Gunnel Källstedt

Représentants de Molkoms folkhögskola:

Zéro

Hanna Östman avec Anton, le petit fils de Gudrun Schultze.

Supplément au procès-verbal de la Réunion annuelle. (Voir article 11: Déclaration de princip.)

Au sujet de la demande à l'AST de payer des salaires aux encadreurs au CRASE pour trois mois rétroactifs pendant la grève générale de novembre 1992 à août 1993.

Selon un ancien accord avec la DJASE, l'engagement bénévole de l'AST concernant des salaires des encadreurs devrait être considéré comme une contribution aux salaires en attendant que la DJASE prenne la responsabilité des salaires de tous les employés au CRASE. C'est la DJASE qui a la responsabilité patronale. L'AST n'a pas aucun engagement patronal au Togo.

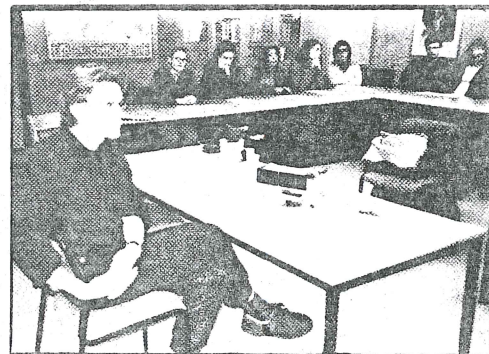
L'engagement de l'AST aux salaires est une contribution pour un travail effectué. Pour des dérangements du travail qui se produisent à cause des problèmes de sortes syndicaux, politiques intérieures ou d'autres problèmes hors du contrôle de l'AST, nous ne pouvons pas accepter aucune responsabilité, ni à présent, ni à l'avenir.

Néanmoins nous voulons adapter notre contribution aux salaires des encadreurs au niveau actuel des salaires et des prix au Togo. Pour cela nous avons décidé d'augmenter notre contribution totale aux salaires des encadreurs avec 25 % et distribuer cette augmentation avec une somme égale à chacun des quatre encadreurs concernés.

Årsmöte Svenska Togoföreningen 1998-11-28.

1. Mötet öppnades
2. Mötet godkände dagordningen
3. David Lifmark valdes till mötets ordförande
Maria Wickers valdes till mötets sekreterare
Anna-Karin Ångman och Pierre Bergmark valdes till justerare
4. Verksamhetsberättelsen presenterades av Håkan Franklin
5. Mats Matsson presenterade den ekonomiska berättelsen. Diskussion om intäkter och rekrytering av medlemmar på Stormen. Kooperativet har i år 6 medlemmar.
6. Rainer Hielle presenterade revisorernas berättelse. De har inget att anmärka på föreningens ekonomiska redovisning.
7. Mötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet.
8. Val av ny styrelse
Till ordförande valdes Håkan Franklin om som ordförande i ytterligare två år.
Vice ordförande valdes på två år förra året och sitter därmed kvar i ett år till.
Katarina Svensson valdes till sekreterare.
Mats Matsson valdes till kassör.
Till ledamöter valdes Ann-Marie Svensson och Mikael Persson
Till suppleanter valdes:
David Lifmark
Maria Nyman
Åsa Fredriksson
1 representant från Molkoms folkhögskola
1 representant från Mora folkhögskola
9. Pernilla Selin valdes till ny mötessekreterare.
10. Val av revisorer och suppleant. Björn Ericson och Ingemar Mossberg valdes om som revisorer och Rune Celén valdes om som suppleant.

Mötesdeltagare:
Pierre Bergholm
Elisabeth Degerfeldt
Håkan Franklin
Åsa Fredriksson
Rainer Hielle
Wictoria Jung
David Lifmark
Mats Matsson
Maria Nyman
Gudrun Schulze
Pernilla Selin
Katarina Svensson
Maria Wickers
Anna-Karin Ångman
Hanna Östman

Le président de la réunion annuelle, David Lifmark, conduit les discussions.

Mötesordföranden David Lifmark leder förhandlingarna.

11. Övriga frågor.

Diskussion om höjning av lärarlöner och hur föreningen ska bemöta krav på retroaktiva lärarlöner på CRASE. Det togs beslut om 25% löneförhöjning samt att styrelsen ska formulera ett principuttalande.

12. Mötet avslutades.

Sekreterare

Pernilla Selin

Justerare

*Pierre Beghalin
Judit Krum*

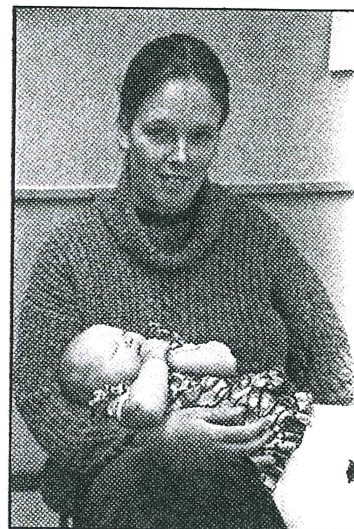
Tillägg till årsmötesprotokollet.

Angående begäran om att ersätta lärarna på CRASE för lönebortfallet under strejken 1993.

Enligt tidigare överenskommelse med DJASE är Svenska Togoföreningens (AST:s) åtagande för lärarlönerna att betrakta som ett lönebidrag i väntan på att DJASE skall ta över ansvaret för lönerna för alla anställda på CRASE. Det är DJASE som har arbetsgivaransvaret. AST har inget arbetsgivaråtagande i Togo.

AST:s lönebidrag är ett bidrag för utfört arbete. Störningar i arbetet som uppkommer pga inrikespolitiska, fackliga eller andra orsaker som ligger utanför AST:s kontroll, tar vi inget ansvar för, varken nu eller i framtiden.

Vi vill dock anpassa vårt lönebidrag till kostnadsläget och det allmänna löneläget i Togo. Därför har vi beslutat att höja våra lönebidrag så att 25% av vårt totala lönebidrag till lärarna på CRASE fördelas lika på de 4 lärare som vi idag stödjer.

Gudrun Schultze avec la petite Minja, fille de Hanna Östman.

Pendant les deux jours on se rencontre au cafétéria Stormen de la coopérative pour discuter, manger etc.

Under de två dagarna träffas man på kooperativets kafé, Stormen, för att umgås, äta etc.

Présentation de Assagbe Ama Edem.

Je m'appelle ASSAGBE Ama Edem. Je suis apprentie couturière de CRASE de Kuma-Dunyo. Je suis dans ma 3:ème année.

Je suis née le 18 mars 1974 à Kuma-Adamé dans la préfecture de Kloto. Mon père et ma mère sont nés à Kuma-Adamé. Je suis célibataire et le 8:ème enfant de mon père et ma mère. Nous sommes dix enfants, trois étaient morts. Donc, nous sommes maintenant 7, dont 4 garçons et 3 filles.

Mon père était un planteur et ma mère est une ménagère. Mon père tombait gravement malade et il était mort en 1993 dans sa 75:ème année.

J'ai laissé l'école pour apprendre un métier parce qu'il me manque des supports pour continuer les études. Quand Dieu va ranger la terre et les cieux, il va enlever les choses, mais la couture restera toujours, c'est pourquoi je l'aime.

Quand Dieu avait enlevé les deux hommes dans le jardin d'Eden, la première chose qu'il avait fait, c'était de mettre les habits sur leurs corps. C'est la couture que je préfère.

ASSAGBE Ama Edem presenterar sig.

Jag heter ASSEGBE Ama Edem. Jag är sömnadselev vid CRASE i Kuma-Dunyo. Jag går mitt tredje år.

Jag är född den 18 mars 1974 i Kuma-Adamé i prefekturerna Kloto. Min far och min mor är födda i Kuma-Adamé.

Jag är ogift och åttonde barnet efter mina föräldrar. Vi är tio barn, varav tre är döda. Nu är vi alltså sju i livet, fyra pojkar och tre flickor.

Min far var jordbrukare och min mor sköter hushållet. Min far blev allvarligt sjuk och avled 1993, 75 i en ålder av 75 år.

Jag lämnade skolan för att lära mig ett hantverk, eftersom jag skanade medel för att fortsätta studierna.

När Gud går till rätta med himmel och jord, kommer han att rensa ut mycket, men sömnadskonsten kommer alltid att bestå. Det är därför jag älskar den. När Gud hade förvisat de två människorna från Edens lustgård, var det första han gjorde att sätta kläder på deras kroppar. Det är sömnaden jag sätter främst.

Présentation de Aveko Komlan.

Je m'appelle AVEKO Komlan. Je suis né le 05 décembre 1978 à Kpalimé, préfecture de Kloto. Mon père est un ancien menuisier demeurant à Gatigblé, préfecture du zio qui a deux femmes, de 7 enfants, 5 garçons et 2 filles; une fille est décédée. Donc, il reste présentement 6 enfants. Je suis le 5:ème enfant. J'avais commencé mes études primaires à Gatigblé mon village natal. Pendant les vacances et les week-ends je rejoindrais mon père à la menuiserie chaque jour pour voir la manipulation des outils. A partir de là je commence la formation chez mon père en allant à l'école. Pendant les week-ends je fabrique des petites choses. Après mon C.E.P.D j'ai fait le CEG d'Alokoegbé et le CEG de 30 Août à Kpalimé. J'avais passé le BEPC ; ça n'a pas réussi. Par la suite je m'étais orienté par deux titulaires. Le Directeur du CEG 30 Août Monsieur Assimadi et Monsieur Nyawuame professeur au CEG de Womé qui me disaient qu'il y a un centre de formation professionnelle en menuiserie au CRASE de Kuma-Dunyo. A partir de là j'avais plié mes bagages sans terminer le premier trimestre, et je suis logé gratuitement au CRASE pour faire le perfectionnement de trois ans. Aujourd'hui je suis formé par deux formateurs dynamiques. J'avais fait 6 mois par Monsieur Agbékponou Yawo. Après sa retraite il a été remplacé par Monsieur Kotor Kokou Richard, dit Ghana Kossi qui avait pris la locomotive jusqu'à ce jour. Par ce dernier patron Ghana Kossi le maître menuisier du CRASE de Kuma-Dunyo je trouve une satisfaction totale dans son travail. Je suis dans ma dernière année, j'aurai ma libération cette année.

AVEKO Komlan presenterar sig.

Jag heter AVEKO Komlan. Jag är född den 5 december 1978 i Kpalimé.

Min far är en snickare och kommer från Gatigble, prefekturerna Zio - TSEVIE. Han har två fruar och sju barn; fem pojkar och två flickor. En flicka är död. Vi är alltså nu sex barn. Jag är det femte i ordningen.

*ASSAGBE Ama Edem
écrit pour AGBLE!*

*ASSAGBE Ama Edem
skriver för AGBLE!*

Jag började i primärskolan i Gatigbe, min hemby. Under lov och veckoslut var jag tillsammans med min far i snickeriet för att se hur han hanterade verktygen. Under veckosluten tillverkade jag små saker hos min far medan jag gick i primärskolan.

Efter examen från primärskolan gick jag i sekundärskolan (CEG) i Al-okoegblé och i "30 augusti-CEG" i Kpalimé. Jag misslyckades i slutexamen. Därefter vände jag mig till två rådgivare: Rektor för "30 augusti-CEG", Assimadi och Nyawuame, lärare vid CEG i Womé. De sade mig, att det finns ett center för hantverksutbildning i bl a snickeri i Kuma-Dunyo.

Därmed packade jag mina prylar, utan att gå om nästa termin på CEG,

och befann mig gratis boende på CRASE i Kuma-Dunyo för att genomgå en utbildning på tre år.

Idag är jag utbildad av två kraftfulla lärare. Jag har arbetat sex månader med M Agbekponu Yao. Vid hans pensionering efterträddes han av M Kotor Kokou Richard, även kallad "Ghana Kossi", som nu är de ansvarige. För denne "Ghana Kossi", snick—arläraren vid CRASE i Kuma-Dunyo, har jag fullt förtroende. Jag går mitt tredje år och jag kommer att utexamineras i år.

AVEKO Komlan écrit pour AGBLE!

AVEKO Komlan skriver för AGBLE!

Assagbe Ama et Aveko Komlan à Stormen avec quelques avocats que Gomenou Yawo et Dotse Adjo avaient planté à leur séjour à Molkom 1998.

Assagbe Ama och Aveko Komlan på Stormen med ett par av de Avokado-träd, som Aomenu Yawo och Dotse Adjo planterade under deras vistelse i Molkom 1998.

Resan från Lomé till Stockholm.

Avfärd från Lomé den 26 februari 1999, kl 20.10, mot Sverige.

Mellanlandning i Abidjan.

Vi gjorde ett uppehåll i Abidjan för att ta upp passagerare. Då lät man alla passagerare stiga av för en två timmar lång rast och vi fick gå till polisen med vårt lilla handbagage för kontroll. Vi passerade i tur och ordning för att lägga bagaget i kontrollmaskinen. Vid vår tur tog man våra handbagage i beslag.

Tyvärr hade min kamrat Assagbe Ama Edem tagit med sig sin sax för att kunna öva under sin vistelse i Sverige. Polisen tog saxen och våra pass. Hon sade, att det var farligt att ha saker i handbagaget som: saxar, knivar, rakblad, nålar etc.. Sedan lät polisen Edem vara. Medan hon, sanningen att säga, uppvisade ett dåligt, tjuvaktigt sätt mot oss, förde hon mig tillsammans med saxen till sina kamrater. Eftersom dessa var medbrottslingar, krävde de, att jag skulle lämna ifrån mig alla pengar jag hade på mig, för att de skulle släppa mig med mina passhandlingar. Utan dessa var vi tvungna att återvända till Togo. Jag bad dem titta i mina fickor efter pengar. Då började de hota mig. Jag hade bara 500 F (CFA) i fickan och jag gav dem 500 F. De slog ifrån sig och frågade hur mycket de skulle ta av den summan (ca 7 SEK) och hur mycket de skulle ge sin chef. Jag lade 1000 F till de 500 F, innan de gav oss passen tillbaka. Därefter tog oss en av poliserna till sin chef, som skrev mitt namn på paketet med saxen.

Vid vår avfärd från Abidjan mot Sverige (via Paris) förde denne polis-chef mig till en säkerhetsagent hos flygbolaget Air Afrique. Denne sade till mig, att det var förbjudet att föra med sig sådana här föremål i flygplanet. Han förklarade, att jag skulle få den beslagtagna saxen tillbaka på den slutliga flygplatsen.

Ankomsten till Arlanda.

Vi var många, som anlände till den svenska tullen, men kontrollanterna lät alla vita passera utan visitering. Vid vår tur fick vi se vad de går för. De grävde i våra väskor; plagg för plagg, ficka för ficka. Jag hade ett paket med maniokmjöl (gari). Tullaren tog en kniv och skar sönder paketet men han fann ingenting i mjölet. Samma sak för Edem; hennes väska gick sönder, när tullarna stängde den. Åh, vad tråkigt.

Den otursförföljda Edem hade för det första inte återfått sin sax vid slutstationen, för det andra inte återfått sin väska i oskadat skick. Vad mig, Aveko, beträffar, och även i beaktande av de obehag som råder bakom de likartade polisskyltarna på flygplatserna, alltifrån Abidjan till Stockholm, är

jag verkligen chockerad över hoten från flygplatspolisen i Abidjan.

Slutligen mottog oss Mats Matsson och hans fru Margareta bakom tullbarriären. I Stockholm berättade vi om våra problem under resan och Mats köpte en ny sax. Tack.

Le voyage de Lomé à Stockholm.

Départ de Lomé le 26 février 1999 à 20 h 10 mn pour la Suède.

Escal à Abidjan.

Nous avons fait un arrêt à Abidjan pour prendre des passagers. Alors, on fait descendre tous les passagers pour un repos de deux heures de temps et passons à la police avec nos petits sacs en main pour un control. On a passé à tour de rôle en mettant les sacs dans l'ordinateur. A notre tour nous sommes saisis par nos sacs.

Par malheur ma soeur Assagbé Ama Edem avait portée ses ciseaux pour faire des exercices au court de son séjour en Suède. Une policière avait pris les ciseaux et nos passeports, elle nous disait, qu'il est dangereux de porter les objets dans le sac en main dans l'avion: tels que, ciseaux, couteaux, lame, aiguille, coupe-coupe, etc----- Après la policière avait laissée Edem. Ayant une mauvaise mentalité de vol proprement dit en vers nous, elle m'amène avec les ciseaux chez ses collègues. Comme ils étaient en complicités, ils m'obligeaient de déposer tout ce que j'ai dans ma poche comme argent avant de me libérer avec nos passeports, sans quoi nous allons retourner au Togo. Je l'ai demandé de voir dans ma poche, s'ils trouvent de l'argent qu'ils prennent. A cet effet ils ont commencé à me menacer. Alors je n'ai que 500f dans ma poche, je les donne 500f, ils refusaient, ils me demandaient combien ils vont prendre dans cette somme et combien ils vont remettre à son chef, vaut mieux qu'ils m'en ferment. J'ai pris 1000f chez Edem pour l'ajouter, total 1500f avant qu'ils me laissent nos passeports. Après l'un de policier m'amène chez un officier qui écrit mon nom sur les ciseaux.

Au court de notre départ d'Abidjan à Paris, cet officier m'amenaient chez un agent de la sécurité dans l'avion d'Air Afrique. Cet agent me disait qu'il y a l'abolition de porter certains objets dans l'avion. Dorénavant comme tu ne le savait pas, tu auras tes ciseaux à la destination finale. De Paris en Suède.

L'arrivée à Arlanda.

Arrivée à la douane Suédoise, nous sommes nombreux mais les douaniers Suédois ont laissé tous les blancs sans fouiller. A notre tour, il fallait voir sur quels bois ils se chauffent. Ils ont fouillé dans nos valises; un habit par un habit, poche par poche, de silipe au soutien J'ai un coli de farine de manioc. Ils ont pris le couteau et déchiré la couverture mais ils n'ont rien trouvé de dans. Même chose pour Edem, sa valise est gâtée au court de la fermeture. Ah, c'est dommage. L'héritier malheureux, Edem, elle n'avait pas retrouvé ses ciseaux à la destination finale, ni retrouvé sa valise en bonne position. Quant à moi Aveko, compte tenu de la misère similaire qui régnait dans le rubrique de la poste policière de l'aéroport d'Abidjan et jusqu'à la douane Suédoise. Je suis vraiment malade de la menace des policiers d'Abidjan.

A la sortie de la douane Suédoise, Mr Mats Matsson et sa femme Margareta nous accueillent derrière la barrière de la douane. Arrivée à Stockholm nous avons expliqué comment la scène s'est passée au court nos voyages. Mr Mats avait acheté un autre ciseaux pour Edem pour qu'elle commence très tôt ces exercices au jour de repos.

MERCI!

De Stockholm et arrivée à Molkom.

Par sympathiquement Mr Mats et sa femme Margareta avaient nous réservé un bon accueil à l'aéroport d'Arlanda à 16h 20 mn. d'Arlanda avec sa voiture à Stockholm pour un escal chez son frère, du 27 février au 2 mars.

Mardi 2 mars 1999 à 8h du matin, nous avons pris la voiture de Mr Mats pour trajet de 320 km et deux arrêts de repos en route avant d'arriver à Molkom à 15h. Lorsque nous sommes arrivées à Molkom, nous avons reçu la clé de nos logements pour faire rentrer nos bagages.

Dans cette semaine les étudiants étaient aux congés d'une semaine avant notre arriver. Malgré l'absence des étudiants le directeur de Folkhögskola, Mats Matsson et quelques personnels de l'école avaient nous accueilli comme il le faut. Ils étaient fuyés de joie nos bienvenus à Molkom.

Lundi 8 mars 1999 la rentrée des étudiants. A 9h 30mn rassemblement à tous les étudiants à la salle à manger. A cet effet le Directeur nous présente à la connaissance de tous les étudiants, ainsi tous les personnels savaient qu'il y a deux nouveaux amis apprentis du CRASE de Kuma-Dunyo au Togo qui étaient venus le 2 mars 1999 à Molkoms Folkhögskola pour une visite, et une relation qui lit Folkhögskola et le CRASE de Dunyo au Togo. Le Directeur avec ses collaborateurs et les personnels de la coopérative de Folkhögskola nous porte d'urgence que à compter de ce jour nous allons contribuer toutes les gymnastiques ou les activités de Folkhögskola sans effrayer si possible.

La condition de vie d'ici est favorable et ouverte paisiblement. Près avoir nous présenter aux étudiants nous avons pris le contact direct avec le bureau de la coopérative ce 8 mars 1999. Nous avons eu les indications sur le programme d'Agblé et la répartition de la visite sur des différents itinéraires. Ensuite la distribution des appareils photographiques pour commencer à prendre des vues pour Agblé.

Une récapitulation brève sur certaines dates très remarquables à retenir un fois pour toute la naissance et l'anniversaire, d'un village et les projets en relation.

Naissance de Kuma-Dunyo 1959; en 1999 = 40 ans d'anniversaire.

Naissance du Foyer Rural CRASE de Kuma-Dunyo 1969; en 1999 = 30 ans

d'anniversaire

Naissance de Coopération à Molkom 1979; en 1999 = 20 ans

Molkom en contact à Kuma-Dunyo 1979; en 1999 - 20 ans d'anniversaire

Compte tenu de l'insuffisance du temps la célébration de la fête de ses anniversaires sont reportées à une date ultérieure.

La continuité toujours avec d'anniversaire.

Mademoiselle Assagbe Ama Edem née le 18 mars 19974 à Kuma-Adame préfecture de Kloto Kpalimé. Aujourd'hui le 18 mars 1999, elle célèbre sa 25ème anniversaire à Molkom. Au cours de la fête de son anniversaire les ciseaux à dents zig-zags offrent par Mr Mats et sa femme Margareta.

Je vous remerci à tous ceux qui ont participé mon anniversaire.

Aveko Komlan et Assagbe Ama Edem sont arrivées à Molkom et rentrent dans leurs dortoirs réservés.

Aveko Komlan och Assagbe Ama Edem har anlänt till Molkom och är klara att ta sina rum i besittning.

Från Stockholm till Molkom.

Det var trevligt av Mats och hans fru Margareta att förära oss ett bra mottagande på Arlanda flygplats kl 16.20. Från Arlanda med bil till Stockholm för en mellanlandning hos hans bror 27 februari till 2 mars.

Tisdag 2 mars 1999 kl 8 på morgonen startade bilresan med Mats för 320 km med två vilopausar under färden, innan vi anlände till Molkom kl 15. När vi anlänt nycklarna till våra rum, så att vi kunde ta in vårt bagage.

Under denna vecka hade eleverna en veckas lov (sportlov), då vi anlände.

de. Trots frånvaron av elever blev vi vederbörligen mottagna av rektor för folkhögskolan, av Mats Matsson och några av skolans personal. De lät fylla vårt välkomnande med glädje.

Måndag den 8 mars återkom eleverna. Kl 9.30 i matsalen, samling för alla elever i matsalen (för kafferast och information). Vid det tillfället presenterade rektor oss inför alla eleverna. Så nu visste alla på skolan, att det finns nya vänner och elever från CRASE i Kuma-Dunyo i Togo på skolan och att de anlänt den 2 mars till Molkoms folkhögskola för ett besök och för (att etablera) en relation, som knyter samman Folkhögskolan och

CRASE i Dunyo i Togo. Rektor med sina medarbetare och personerna i folkhögskolans kooperativ framför till oss som viktigt, att fr o m denna dag skall vi delta i all verksamhet på folkhögskolan utan att avskräckas.

Sedan vi presenterats för eleverna kom vi direkt i kontakt med kooperativet (där vi har vår arbetsplats) den 8 mars. Vi gick igenom arbetet med AGBLE! och planer på olika besök i trakten. Kameror lånades ut för illustrationer för AGBLE!.

En kortfattad erinran om vissa viktiga, minnesvärda tidpunkter. Framförallt bildandet och jubiléet av en by och de projekt, som berörs därav.

Bildandet av Kuma-Dunyo (som en utbrytning av ett kvarter av Kuma-Bala) 1959. Dvs 40-årsjubiléum 1999.

Starten av Foyer Rural/CRASE i Kuma-Dunyo 1969. 1999 är det 30 år sedan.

Skolkooperativet i Molkom (Stormen) bildas 1979, för 20 år sedan.

Molkoms (och Sv. Togoföreningens) kurser och kontakter med Kuma-Dunyo började 1979 och firar 20-årsjubiléum 1999.

På grund av bristande tid framskjuts firandet av dessa jubiléer till ett senare datum.

För att fortsätta med jubiléer: Mlle Assagbe Ama Edem, född den 18 mars 1974 i Kuma-Adame i prefekturén Kloto, firar idag den 18 mars 1999 sin 25:e födelsedag i Molkom. På sin födelsedag fick hon av M Mats och hans fru Margareta en zig-zag-sax.

“Jag tackar alla som deltog i min födelsedagsfest.”

Molkom.

Soudain on avait commencé les travaux après avoir reçu de l'information y compris écrire et faire des photos pour Agblé. La progression des travaux pratiques accélèrent à tout moment. La fermeture des portes à l'école chaque jour dans la soirée. La régularité de l'entretien de la cafétaria de la coopérative. On assiste certains cours des étudiants à l'école. La participation des éducations physiques et sportives avec les professeurs de sport.

A l'école de Molkoms Folkhögskola les filles sont en majorités en tête. Elles occupent la première place dans le domaine de fumer la cigarette.

Visite au dispensaire, aux marchés dans les bâtiments. Molkom est un village qui possède quelques industries. La vie de Molkom est si positive et chère.

Pour la négation, les problèmes se posent aux niveaux des ordures et les eaux utilisées à la toilette dans tous les coins de Molkom. Une industrie construite au bord d'un grand lac de Molkom qui s'occupe la cannalisation, et l'évacuation de ces stagnantes eaux dans le lac se fait par cette industrie d'hygiène; parce que toutes les communications des tuyaux commencent dans l'industrie.

Il y a une industrie qui fournit de la chaleur; pour chauffer à l'intérieur de la chambre.

Le 28 mars 1999 on avait visité une des premières industries installées à Molkom; on fabrique des assiettes, seaux, cuvettes et des divers choses. Cette industrie est créée par Messieurs CARLSSON et LARSSON dans l'antiquité sans modernisation. A travers de la première industrie; ils avaient réappât des différentes sortes l'usine bien moderniser avec l'électricité.

Après nous avons fait un tour d'horizon à la localisation de tous les vieux et toutes les vieilles lassaient camper dans un centre communautaire de Molkom. Ceux qui peuvent réveiller leurs muscles; il y a un petit atelier de tissage dans la salle. Evidemment d'autres arrivent à tisser des magnifiques tapis, torchons ect.... Ils sont bien supportés dans ce lieu jusqu'à leurs dernières demeures.

Le 25 mars 1999 on avait assisté à une réunion annuelle régionale des étudiants de Molkoms Folkhögskola. Le but de cette réunion est concentrée sur les facteurs préliminaires:

- Pollution d'air, les maladies.
- Intoxication légère de la consommation au niveau des usines.
- Problèmes des ordures;
- La décentralisation et en général environnement.

La divagation de tout le coin de Molkom avait bien assimilé par Mr Mats. Comparativement à ce village de Molkom; le Togo et général l'Afrique, nous sommes en retard sur le plan cadastral. Molkom a des quelques usines adéquates; puissantes, qui aident et favorisent les tâches dans les domaines pénibles. Les habitants de Molkom ont une habitation souterraine construite sur le même plan.

Molkom.

Vi började arbeta omgående, sedan vi fått information (om förutsättningarna), med att skriva och fotografera för AGBLE!. De praktiska arbetena framskrider i accelererande takt hela

tiden. De består i, att låsa och släcka skolans lokaler varje dag, att sköta kooperativets kafeteria., att delta i vissa studieaktiviteter på skolan, att delta i sport och motion med lärarna för dessa grupper.

Vid Molkoms folkhögskola är kvinnorna i klar majoritet. De intar tätplatsen när det gäller cigarettökning.

Vi har besökt läkarstationen och butikerna (“marknaderna inomhus”). Molkom är en ort med några industrier. Tillvaron i Molkom är så positiv och angenäm.

Till avvisidorna hör problemen med avfallet och vattnet, som kommer från bl a alla toaletter i samhället. En anläggning vid stranden av den stora Molkomsjön tar hand om allt förorenat vatten från alla rören från orten som sammanstrålar här.

Det finns en anläggning, som producerar värme till flera (större) hus i samhället.

Den 28 mars besökte vi en av de första företagen i Molkom (i form av en bevarad verkstad på hembygdsgården). Man tillverkade bl a olika kärl av bleckplåt. Detta företag skapades av herrarna Carlsson och Larsson utan moderna saker (som t ex elektricitet). Från detta första företag har de på olika sätt utvecklat en modern fabrik med elektricitet (CALAMO).

Senare gjorde vi ett besök på ett ställe för alla gamla, där de bor i ett gemenskapscentrum för Molkom. För de, som kan uppväcka sina muskler, finns en vävslöja. Uppenbarligen kommer en del hit för att väva fantastiska mattor, dukar, handdukar etc... De blir väl omsköttas ända till deras sista stund.

Den 25 mars deltog vi (delvis) i en temadag på Molkoms folkhögskola. Inledningen handlade om:

- Luftförorening, sjukdomar,
- Förgiftningar via livsmedel,
- Avfallsproblem,
- Miljöproblem i allmänhet och decentralisering.

Rundvandringen i varje vrå av Molkom förklarades bra av M Mats. Om man jämför denna ort Molkom med Togo eller Afrika i allmänhet, så ligger vi efter vad beträffar samordning och “integration”. Molkom har några lämpliga företag, som understödjer och underlättar det vardagliga livet.

Invånarna i Molkom har en våning under marken, som är lika stor som husen ovan mark.

Les églises à Molkom.

L'église de la société des missions.

Le dimanche le 7 mars 1999 AVEKO, MATS et ASSAGBE avions été à la messe. Nous avons remarqué que les jeunes ne s'intéressent pas d'aller à la messe. Alors en Afrique, c'est le contraire, ceux sont les jeunes qui vont fréquemment à la messe. Dans cette église on trouve non seulement quelques vingtaines vieilles. L'une qui célèbre la messe; c'est la seule qui joue la guitare et chante jusqu'à terminer la messe. A peine vous verrez une où deux jeunes et les enfants.

L'église de Nyed.

Deuxième tour le 14 mars 1999 nous avons accompagné MATS et sa femme Margareta à leur église de Nyed là où ils pratiquent leur religion. Seulement il y a une légère nuance qui les différencies. La femme de MATS avait un groupe de chorale uniquement que des vieilles et des vieux qui animent la messe du moins avec leurs voix délicieuses accompagnées de musique piano jusqu'à la dernière cérémonie du pasteur. Même jour, le pasteur célèbre sa 50:ème anniversaire à la messe, toujours il y a la prolongation avec divers chansons (gospel) de la chorale accompagnée de piano.

Kyrkorna i Molkom.

Missionskyrkan.

Söndagen den 7 mars var Aveko, Mats och Assagbe på högmässa. Vi lade märke till, att de unga inte är intresserade av att gå i kyrkan. I Afrika, däremot, är det tvärtom. Det är de unga, som oftast går i kyrkan. I den här kyrkan såg man bara ett tjugotal äldre besökare. Det var en dam som förrättade högmässan och det var en äldre dam som ensam spelade gitarr och sjöng under hela mässan. Man såg knappt mer än ett par ungdomar och några barn.

Nyeds kyrka.

Nästa gång, den 14 mars, följde vi Mats och hans fru Margareta till Nyeds kyrka, som representerar deras religion. Det var ingen större skillnad mellan de två kyrkorna. Mats' fru var med i en kör av uteslutande äldre damer och herrar, som i alla fall livade upp gudstjänsten med sina vackra röster och pianomusik.

Denna dag fyllde prästen 50 år. Därför blev det en förlängning med flera sånger (gospels) av kören till pianoackopanjemang.

Visite à Karlstad.

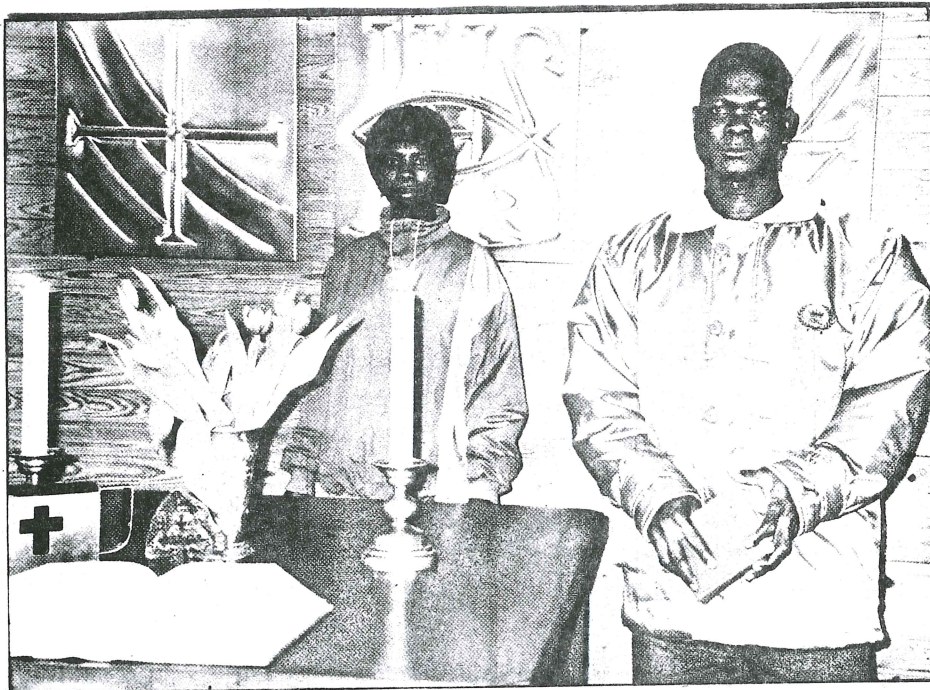
Le 20 mars 1999 Ama et Komlan avaient eu une invitation à Karlstad à la part de Monsieur HÅKAN avec sa famille. Il a invité son ami avec sa famille, composé de Monsieur GÖRAN avec sa femme Monica et son enfant Lisa. Ils avaient quitté d'une île, qui s'appelle Öland loin de Karlstad de 500 km. Malgré la distance qui les sépare, il a tout fait pour être à l'heure sur l'invitation de la réception exceptionnelle. Après avoir fini la réception, les amis de HÅKAN ont retourné à leur destination.

Mais nous avons passé une nuit avec Monsieur HÅKAN. Le 21 mars 1999 Mr HÅKAN et sa femme Monica nous avons promené dans des parties urbaines avec sa voiture. En première position on avait visité le delta de Karlstad. Ensuite on a vu le lac le plus grand en Suède et la péninsule à Skutberget, non loin de Karlstad de 10 km.

L'aire de lac est de 5650 km². Longueur est de 150 km; largeur est de 81 km; volume est de 153 km³; profondeur est de 106m.

Même l'endroit on avait connu la zone des volailles sauvages. Cette zone est une spéciale zone uniquement destinée à distinguer de divers oiseaux dans le monde. L'arrêtement des oiseaux se fait par filets. Tous ces oiseaux qui vivent dans cet endroit ont un signe de bagues dans leurs ailes, si un oiseau venait d'un autre continent on arrive plus vite à reconnaître qu'il y a un nouveau oiseau. Mais par conséquence, tous les oiseaux vident cet endroit pendant l'hiver pour aller en Afrique parce qu'ils n'arrivent pas à supporter la température d'hiver. Pendant l'été certains oiseaux reviennent avec des nouveaux oiseaux.

A notre retour du lac, on avait passé chez son collègue qui avait été à l'université de Tanzanie pendant 2 ans, et il a marié une Tanzannienne qui a une belle fille. A 16h 25mn Mr HÅKAN nous amène à Molkom.

Ama et Komlan devant le tableau d'autel à l'église de la société des missions à Molkom. Le tableau d'autel est fabriqué d'acier avec les motifs dynamités.

Ama och Komlan framför altartavlan i Missionskyrkan i Molkom. Altartavlans motivbilder är insprängda med dynamit av molkomsföretaget Synaform.

Besök i Karlstad.

Den 20 mars 1999 gjorde Ama och Komlan ett besök i Karlstad på inbjudan av Håkan med familj. Han hade också inbjudit sin vän med familj, bestående av Göran och hans fru Monica och deras barn Lisa. De kom från en ö, som heter Öland, 500 km från Karlstad. Trots det stora avståndet hade de lyckats komma fram i tid till den enastående mottagningen. Efter samkvämet återvände Håkans vänner till sin hemort.

Men vi tillbringade natten hos Håkan. Den 21 mars gjorde Håkan

och hans fru Monica en biltur med oss i de viktigaste delarna av staden. Först tittade vi på Karlstads-deltat. Sedan såg vi på Sveriges största sjö och halvön Skutberget, bara 10 km från Karlstad.

Sjöns (Vänerns) yta är 5650 km². Längden är 150 km och bredden 81 km. Volymen är 153 km³. Sjön är 106 m djup.

I samma område lärde vi känna ett vildfågelområde (fågelstation). Det är ett speciellt område, där man särskiljer olika fåglar från olika delar av världen. Fåglarna fångas av nät. Alla dessa fåglar, som finns i området, får en

ringmärkning. Om en fågel kommer från en annan kontinent, kan man då genast förstå att det är en ny fågel. De (ringmärkta) fåglarna lämnar området, för att flyga till Afrika, eftersom de inte lyckas klara vintertemperaturen. Under våren återvänder ett antal av dessa fåglar tillsammans med nya fåglar.

Vid vår återkomst från sjön besökte vi hans kollega, som hade varit vid Tanzanias universitet under 2 år, och gift sig med en tanzaniansk kvinna, som har en vacker flicka. 16.25 förde oss Håkan till Molkom.

Foyer Rural/CRASE i Dunyo idag.

Redan innan våra dagar har CRASE ("Centre Rural d'Activités Socio-Educatives") i Kuma-Dunyo utbildat landsbygdsungdomar. Just nu är antalet elever på CRASE 65 personer. De är fördelade så här på resp. verkstäder:

Snickeri: 27 elever,
Sömnad: 36 elever,
Vävning: 1 elev,
Smide: 1 elev.

9-10 december 1998 utexaminerade centret 18 elever, varav 8 sömnadsflickor, 8 snickarpojkar och 2 flickor från vävateljen.

Detta år 1999 beräknar man utexaminera 20 elever, varav 12 sömnadsflickor, 7 snickarpojkar och en flicka från vävateljen.

Verksamheten på CRASE i Kuma-Dunyo är i första hand inriktad på snickeri, sömnad, vävning och smide. Trädplanteringen vid centret ökar kontinuerligt. Den här säsongen har vi satt 200 plantor.

Kooperativet har ett maniokfält på över två hektar.

Därutöver har vi olika aktiviteter, som: fotboll, volleyboll, traditionell dans (akpesse) och alfabetisering.

Till sist består kommunen Kuma av odlare av: Manniok, taro, majs, bönor, ris, kaffe och kakao. Frukträderna: Avokado, apelsin, banan, ananas, mango, palmträd.

Och kvinnorna bedriver handel i liten skala.

FR/CRASE de Dunyo aujourd'hui.

Jadis à nos jours le centre rural d'activités socio-éducatives (CRASE) de Kuma Dunyo avait beaucoup formés les jeunes ruraux. Actuellement l'effectif des apprentis au CRASE de Kuma-Dunyo est de 65 personnes. Voici l'effectif des apprentis de chaque atelier:

ménagerie: 27 apprentis,
couture: 36, apprenties,
tissage: 1 apprentie,
forge: 1 apprenti.

Le 9-10 décembre 1998 le centre a eu libéré 18 apprentis dont 8 filles à la couture, 8 garçons à la ménagerie et 2 filles au tissage. Cette année 1999, il est prévu la libération de 20 apprentis, dont 12 filles à la couture, 7 garçons à la ménagerie 1 fille au tissage.

Les activités au CRASE de Kuma Dunyo en première position ménagerie, couture, tissage, forge ; prolifération des reboisements au centre s'accélère à toutes les saisons. Cette saison nous avons mis 200 plants.

La coopérative a un champ de maniok plus de deux hectares. Alors il y a diverse activités au CRASE de Kuma telles que: football, volley, la danse folklorique (akpesse) et l'alphabétisation.

Ensuite le canton de Kuma sont des agriculteurs tels: maniok, taro, maïs, haricot, riz, café et cacao. Les fruitiers: avocatiers, orangers, bananiers, ananas, manguiers, palmerais et leurs femmes font le petit commerce.

Le Togo aujourd'hui.

Aujourd'hui le Togo a une démographie de 4 500 000 hts avec une aire de 56 600 km². Cette démographie du Togo est en majorité de jeunes et posent beaucoup des problèmes notamment:

- * L'exode rurale;
- * chaumage;
- * la drogue;
- * le vol;
- * viole;
- * la délinquance;
- * les maladies sexuellement transmissibles (MST).

Pour résoudre ces problèmes l'état Togolais entraine de mettre en place des centres de formations professionnelles: CRASE (Foyer).

Le Togo est un pays subdivisé en cinq grandes régions économiques avec leurs chefs - lieux.

- Région maritime: chef-lieu: LOME.
- Région des plateaux: chef-lieu: ATAKPAME.
- Région centrale: chef-lieu: SOKODE.
- Région de la Kozah: chef-lieu: KARA.
- Région des savanes: chef-lieu: DAPONG.

Au Togo on cultive les produits agricoles tels que: Cultures vivrières, cultures légumineuses, cultures industrielles, cultures vergers.

- Cultures vivrières: les céréales, les tubercules.

+ Les céréales: maïs, mil, riz, haricot, vouanzou.

+ Les tubercules: manioc, igname, taro, patate-douce, pomme de terre.

- Cultures légumineuses: adémè, épinard, tomate, laitue, obergine, piment, oignon, feuilles de baobab.

- Cultures industrielles: café, cacao, coton, palmier à huile, kapok, cisale, noix de coco, arrachide, canne à sucre, karité.
- Cultures vergers: orangers, manguiers, pamplemousse, mandarine, avocatier, goyavier, citronnier.

Le Togo est un pays limitrophe:

- au nord par le Burkina-Faso.
- au sud par le golfe du Bénin.
- à l'est par le Bénin.
- à l'ouest par le Ghana.

Togo idag.

Idag har Togo en befolkning på 4,5 miljoner invånare och en yta på 56600 km². Denna Togos befolkning domineras av unga, vilket orsakar många problem, såsom:

- * Flykten från landbygden,
- * arbetslöshet,
- * droger,
- * stölder,
- * våldtäkter,
- * brottslighet,
- * könssjukdomar.

För att lösa dessa problem verkar den togolesiska staten för att inrätta utbildningscentra som CRASE (Foyer)

Administrativ indelning.

Togo indelas i fem stora ekonomiska regioner med sina residensstäder:

- Région maritime - Lomé;
- Région des plateaux - Atakpamé;
- Région centrale - Sokodé;
- Région de la Kozah - Kara;
- Région des savanes - Dapaong.

Jordbruk.

I Togo odlas jordbruksprodukter, som: Livsmedelsväxter, grönsaker, industriväxter (för export), fruktträd.

- Livsmedelsväxter: Sädesslag, rotfrukter.

+ Sädesslag: Majs, hirs, ris, bönor, "vouanzou".

+ Rotfrukter: Manioc (cassava), igname (jams), taro (cocojam), sötpotatis, potatis.

- Grönsaker: Adémè, spenat, tomat, sallad, obergine, peppar, lök, baobabblad.

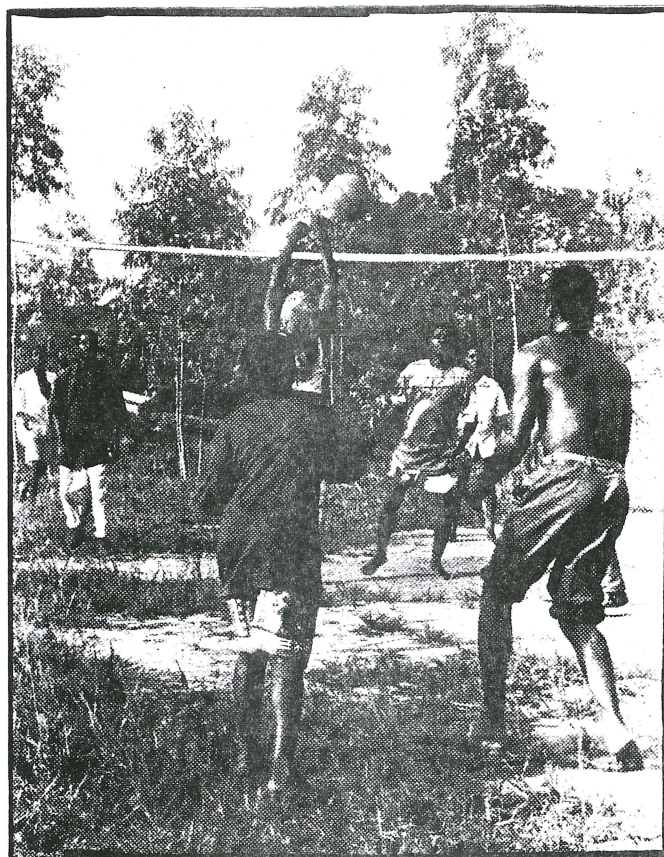
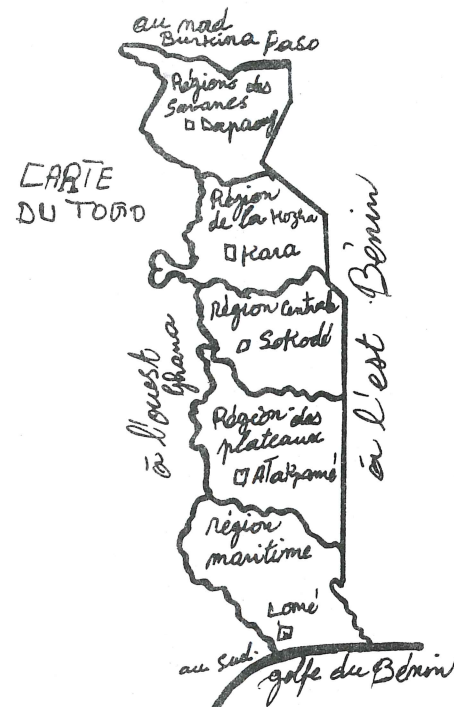
- Industriväxter: Kaffe, kakao, bomull, oljepalm, kapok, sisalhampa, kokosnötter, jordnötter, sockerrör, smörträd.

- Fruktträd: Apelsin, mango, grapefrukt, mandarin, avokado, guajava-träd, citron.

Togos gränser.

Togo gränsar till

- Burkina-Faso i norr,
- Guineabukten i söder,
- Bénin i öster,
- Ghana i väster.

Les apprentis du centre jouent le volley-ball.

Eleverna på CRASE utnyttjar flitigt volleybollplanen under sporttimarna.